

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
спеціальність – 6.020303 „ Філологія. Українська мова і література
(зі скороченим терміном навчання)”
освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр
2015 рік

УКРАЇНСЬКА МОВА

1. Український алфавіт.
2. Орфографія української мови.
3. Уживання апострофа.
4. Уживання м'якого знака.
5. Правопис префіксів пре-, при-, прі-.
6. Правопис суфіксів -ськ-, -зьк-, -цьк-.
7. Правопис **не** з іншими словами.
8. Правопис слів разом, окремо, через дефіс.
9. Правопис ненаголошених голосних у коренях слів.
10. Одна літера **н** і дві літери **nn** у словах.
11. Лексикологія української мови. Синоніми.
12. Фразеологізми в українській мові.
13. Способи словотворення в українській мові.
14. Частини мови.
15. Іменник. Відміни іменників.
16. Відмінювання іменників.
17. Кличний відмінок іменників.
18. Прикметник. Ступені порівняння прикметників.
19. Правопис числівників.
20. Займенник. Розряди займенників за значенням.
21. Дієслово і його особливі форми (дієприкметник, дієприслівник).
22. Просте і складне речення.
23. Розділові знаки в складному реченні.
24. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.
25. Речення з прямою мовою.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. Своєрідність розвитку української літератури кінця XVIII – початку XIX століття. «Енеїда» І. Котляревського, традиції та новаторство в поемі.
2. Життєва основа, естетичні принципи, тематично-стильові течії українського романтизму 20-30-х років XIX століття.
3. Просвітительський реалізм в українській літературі, його художні принципи. Сентиментально-реалістичні повісті Г. Квітки-Основ'яненка.
4. Жанрово-тематичне розмаїття української прози 40 – 60 – х років XIX століття. Історичний роман «Чорна рада» П. Куліша.
5. Викриття самодержавства й антикріпосницька тема у творчості Т. Шевченка. Доля покритки, жінки-матері у творчості Т. Шевченка (поєми «Катерина», «Сова», «Наймичка», «Відьма»). Біблійні мотиви у творчості Т. Шевченка.
6. Реалізм в українській літературі II половини XIX ст., його філософсько-естетична база. Поняття народництва в історії української літератури. Народництво як ідейна основа творчості Б. Грінченка. Жанрово-стильові особливості диалогії «Під тихими вербами», «Серед темної ночі».

7. Роль І. Нечуя-Левицького в становленні епічного масиву українського критичного реалізму. Конфліктосфера повістей прозаїка. Національна ідея в творчості І. Нечуя-Левицького, її соціальний (роман «Хмари») та історичний (романи «Єремія Вишневецький») аспекти.

8. Роман Панаса Мирного та І. Білика «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»: сюжетно-композиційне рішення, система образів та ідейний діапазон твору. Людина й суспільство в інших творах Панаса Мирного («Лихі люди», «Повія», «Лихо давнє й сьогочасне»).

9. Проблемно-тематичні та образно-стильові характеристики української поезії 70 – 90 років XIX століття. Ліричний доробок І. Франка: соціальні, інтимно-особистісні, національні мотиви поетичної творчості. «Зів'яле листя» І. Франка як перший в українській літературі декадентський твір.

10. Поема «Мойсей» – «весільний дар» І. Франка українському народові. Взаємодія релігійних та національно-консолідуючих ідейних начал у поемах І. Франка «Смерть Каїна» та «Іван Вишенський».

11. Злочинний світ та світ закону в епічних творах І. Франка: біографічний, світоглядний, соціально-психологічний аспекти поетики. «Еволюція від зовнішньої панорамності до внутрішнього психологізму» (М. Ільницький) в романі І. Франка «Перехресні стежки». Артистична тенденція його прози.

12. Здобутки української драматургії в 70 – 90-і роки XIX ст. Майстерність І. Карпенка-Карого в творенні характерів (еволюція, динаміка, метаморфози характерів). Реалістична та мелодраматична складові п'єс М. Кропивницького та М. Старицького (п'єси «Глитай, або ж Павук», «Доки сонце зійде, роса очі виїсть», «Дай серцю волю, заведе в неволю», комедія «За двома зайцями»).

13. «Покутська трійця» в історії української літератури кінця XIX – початку XX століть. Характеристика стильових доміант творчості кожного представника. Синтез модерних технік письма в малій прозі В. Стефаника.

14. Традиції та новаторство української лірики на межі XIX – XX століть (М. Вороний, Олександр Олесь, поети «Молодої музи»). Поетичні збірки Лесі Українки: тематика циклів, символічна та неоромантична образність.

15. Загальна характеристика неоромантичної, символістської драматургії кінця XIX – початку XX ст. Неоміфологічна тенденція в «Лісовій пісні» Лесі Українки та «Над Дніпром» О. Олесь. Драматична поема в творчості Лесі Українки: естетичний потенціал та філософський масштаб узагальнень: «Бояриня», «Оргія», «Одержима», «У пущі».

16. Неоромантична концепція творчості О. Кобилянської. Новаторська інтерпретація теми землі, жіночої теми та теми мистецтва письменницею. Неореалістична та неоромантична тенденція прози В. Винниченка.

17. Загальна характеристика української малої прози на межі XIX – XX ст. Еволюція поетики прози М. Коцюбинського. Зіставлення творів, що втілюють у собі «кільцевий» та «мозаїчний» типи поетики митця. Неоміфологічна тенденція повісті «Тіні забутих предків».

18. Суспільно-історичні умови розвитку української літератури XX століття, основні стильові напрями (модернізм, соцреалізм). Стильове розмаїття мистецтва 20-х років. Поняття «Розстріляне відродження». М. Хвильовий і літературна дискусія 1925-1928 рр.

19. Творчість П. Тичини передреволюційного та революційного часу як вершина українського модернізму. Новаторство стильової форми. Неповторність «кларнетизму» як визначного явища української та світової літератури. Планетарний і космічний масштаб світобачення в книзі П. Тичини «Плуг».

20. Особливості поетики українських неокласиків (М. Зеров, М. Драй-Хмара, Юрій Клен, П. Филипович, М. Рильський), їх близькість до французьких парнасців. Стаття М. Зерова «Літературний шлях М. Рильського» як своєрідний маніфест неокласиків.

21. Драматична двоїстість В. Сосюри: поема «Два Володьки». Філософське і психологічне підґрунтя поетичної творчості В. Сосюри, тріумф ліризму в його віршах (зб. «Червона зима», «Коли зацвітуть акації», «Люблю»).
22. Романтико-вітаїстичний стиль в українській літературі. М. Хвильовий – лірико-романтична, імпресіоністична новела («Арабески», «Я (Романтика)», «Сентиментальна історія»). Ю. Яновський – епік романтичного стилю. Романи «Майстер корабля», «Чотири шаблі», «Вершники».
23. Особливості української інтелектуальної прози. Інтелектуально-психологічна проза В. Підмогильного («Місто», «Невеличка драма»).
24. Діаспорна література. Ідея утвердження української державності як домінуюча у творчості поетів-«пражан». Утілення ідеї «великої літератури» у прозі письменників- «мурівців» У. Самчука та І. Багряного. Представники «Нью-йоркської групи».
25. Феномен літератури шістдесятництва (Ліна Костенко, Д. Павличко, В. Симоненко, М. Вінграновський, І. Драч). Рух до подолання штампів соцреалізму в «хімерній прозі» ХХ століття (В. Земляк «Лебедина зграя», О. Ільченко «Козацькому роду нема переводу»).
26. Проблема кіча і соцреалістичного мистецтва та її відбиття у творчості О. Гончара. Ідейна глибина і філософічність роману «Собор».
27. Неореалістична манера творчості Григора Тютюнника («Зав'язь», «Коріння», «Три зозулі з поклоном», «Климко», «Вогник далеко в степу»).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Українська мова

1. Гарбар І.В., Гарбар А.І. Українська мова для абітурієнтів: посібник. – Миколаїв: НУК, 2004. – 72 с.
2. Дудка О. О., Шевелева Л. А. Українська мова: Комплексний довідник. — Харків: Парус-Друк, 2010. — 416 с.
3. Сучасна українська літературна мова / За ред. А.П.Грищенка. – К., 1997.
4. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я.Плющ. – К., 1994.
5. Сучасна українська літературна мова / За ред. О.Д.Пономарева. – К., 1997.
6. Тележкіна О. О. Українська мова. Довідник. – Х.: Вид-во «Ранок», 2010. – 400 с.
7. Українська мова : підручник для учнів старших класів середніх навальних закладів нефілологічного профілю та абітурієнтів // Пентиліук М.І., Горошкіна О.М., Галетова А.Г. та ін. – К : Ленвіт, 2003. – 272 с.
8. Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім. О.О.Потебні; Ін-т української мови – К., 2010.
9. Ющук І. П. Українська мова // І.П. Ющук. –К.: Либідь, 2003. – 640 с.

Вступ до літературознавства

1. Бандура О. Теорія літератури : посібник для вчителя / О.Бандура. – К. : Рад. школа, 1969.
2. Безпечний І. Теорія літератури / І. Безпечний. – Торонто : Смолоскип, 1983.
3. Волинський П. Основи теорії літератури : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / П. Волинський. – К. : Вища школа, 1967.
3. Галич О. А. Вступ до літературознавства : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Олександр Андрійович Галич; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка», 2010.

Історія української літератури

Давня література

1. Волинський П., Пільгук І., Поліщук Ф. Історія української літератури. Давня література : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / П. Волинський, І. Пільгук, Ф. Поліщук. – К. : Вища шк., 1969.

2. Грицай М.С. Давня українська проза: Роль фольклору у формуванні образного мислення українських прозаїків XVI – початку XVIII ст. / М.С. Грицай. – К. : Вища шк., 1975.
3. Хрестоматія давньої української літератури / [уклад. О.І.Білецький]. – К. : Рад. шк., 1952.

Література першої половини XIX століття.

1. Історія української літератури XIX ст. / [ред.-упоряд. М.Яценко]. – К., 1995.
2. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / [ред.-упоряд. О.А. Галич]. – К. : Шлях, 2005.

Література 70-90 років XIX століття

1. Історія української літератури. XIX ст. : у 3 кн. : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / [ред.-упоряд. М.Яценко]. – К., 1997. – Кн. 3.
2. Історія української літератури 70-90 років XIX ст. : у 2 т. / [ред.-упоряд. О. Гнідан]. – К., 1999.

Література кін. XIX – поч. XX століть

1. Бровко О., Шестопалова Т. Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття : навч.-метод. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Олена Бровко, Тетяна Шестопалова. – Луганськ, 2003.
2. Історія української літератури та літературно-критичної думки кінця XIX – початку XX століття : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / [ред.-упоряд. О.А. Галич]. – Луганськ : Альма-матер, 2008.
3. Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття / [ред.-упоряд. П. Хропко]. – К., 1991.
4. Українське слово : Хрестоматія: у 4 кн. / [ред.-упоряд. П.Федченко]. – К., 1994.

Література XX – поч. XXI століть

1. Історія української літератури XX ст. : у 2-х кн. / [ред.-упоряд. В.Г. Дончик]. – К., Либідь, 1998.